

Schets 6 – Barmhartig

Lukas 10:25-37

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Camera (vraag 7).
- Apparatuur om het filmpje van ABC van het geloof te bekijken (alternatieve opdracht).

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Lukas 10:25-37
 - ✓ Lukas 6:27-36
 - ✓ Exodus 34:5-9
 - ✓ 1 Petrus 3:8-12
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 2 en 34
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 86:8
 - ✓ Psalm 103:2 en 4
 - ✓ Psalm 111:3 en 5
 - ✓ Psalm 145:3
 - ✓ Lofzang van Maria:3, 5 en 7
 - ✓ Lofzang van Zacharias:2 en 4
 - ✓ Zijn liefde zocht mij teder
 - ✓ Wees ook jij een discipel
 - ✓ Neem mijn leven, laat het Heer'
 - ✓ Jezus ga ons voor
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank God voor Zijn barmhartige ontferming voor zondaren.
 - ✓ Dank de Heere voor het geven van Zijn Zoon; dank Jezus Christus voor het geven van Zijn leven.
 - ✓ Bid om barmhartig te zijn, met liefde en bewogenheid betrokken op de wereld om ons heen.
 - ✓ Bid voor allen die lijden, op welke manier dan ook.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Wat is de betekenis van de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan?

2. Hoe kan ik een barmhartige naaste zijn?

Alternatieve (start)opdracht

- Bekijk het filmpje over het kernwoord barmhartigheid van ABC van het geloof.
- De 7 werken van barmhartigheid

De 7 werken van barmhartigheid, onder andere gebaseerd op Mattheüs 25 vers 35-36, zijn:

1. Mensen die honger hebben eten geven
2. Mensen die dorst hebben drinken geven
3. Mensen die geen kleding hebben kleding geven
4. De vreemdelingen opvangen
5. De zieken bezoeken
6. De gevangenen bezoeken
7. De doden begraven

Op welke manier kun jij de komende week één of meerdere van deze punten in de praktijk brengen?

Achtergrondinformatie

Lukas 10

Vers 25 Jezus vertelt de gelijkenis van de barmhartige Samaritaan naar aanleiding van een vraag van een wetgeleerde. De vraag van deze wetgeleerde komt niet voort uit een werkelijke zorg om zijn eigen zaligheid. Het doel van deze vraag is de Heere Jezus 'verzoeken'. Hij wil 'testen' of Jezus wel een goede rabbi is. De man is dus niet echt geïnteresseerd in Jezus' prediking. Die houding bepaalt het gesprek.

Vers 26 Jezus reageert daarom met een wedervraag. Door te wijzen op de wet, maakt Jezus duidelijk dat Hij niet een geheel nieuwe leer verkondigt. Evenals de andere joden, leeft Hij naar de wetten die de Heere aan Mozes heeft gegeven.

Vers 27 De wetgeleerde geeft een samenvatting van de wet, zoals die in de boeken van Mozes al staat (Deuteronomium 6:5 en Leviticus 19:18). Dit antwoord is anders dan de vele wetten die de farizeeën hadden bedacht. Het is geen koud wetticisme, maar het spreekt van een warme, liefdevolle houding tot God en de naaste.

Vers 28-29 Jezus beaamt het antwoord. Maar de wetgeleerde is niet tevreden. Jezus heeft hem namelijk zijn eigen vraag laten beantwoorden. Zo kan hij Jezus natuurlijk niet beoordelen. De test is dus mislukt. Hij stelt daarom een tweede vraag. Deze vraag is een vraag die in die tijd onderwerp van discussie was. Naasten, zijn dat alleen de volksgenoten? Of zelfs alleen de mensen die de dienst van de Heere serieus nemen?

Lukas laat zien dat de vraag nog een tweede oorzaak heeft. Deze wetgeleerde weet niet alleen heel veel van de wet, maar probeert die ook te houden. Hij probeert dan ook in zijn dagelijkse leven de liefde voor God en de naaste tot uitdrukking te brengen. Nu Jezus zijn antwoord beaamt, ziet hij de mogelijkheid om samen met Jezus tot de conclusie te komen dat hij toch wel een godvrezende man is die het eeuwige leven niet meer kan mislopen. Het antwoord van

deze wetgeleerde was nog wel zo mooi, maar uit deze vraag blijkt weer de wettische gedachte: 'ik doe vast wel genoeg'.

Vers 30 Als antwoord vertelt Jezus de gelijkenis. De weg van Jeruzalem naar Jericho was berucht vanwege het gevaar van struikrovers. De weg liep door ruig terrein, inclusief rotsen en kloven. Een ideale plek voor een overval.

Vers 31-35 Het verhaal is met een zeker spanning opgebouwd. Een priester heeft een voorbeeldfunctie in de dienst van de Heere. Hij mag zelfs voor het volk offeren. Als iemand de wet van de Heere serieus neemt, dan is hij het wel. Maar deze priester helpt niet. Hij laat de man niet slechts links liggen, maar hij gaat zelfs aan de andere kant van de weg lopen. Hij loopt er dus met een grote boog omheen. Jezus vertelt niet waarom hij de man niet helpt. Misschien wil de priester voorkomen dat hij onrein wordt en hij zijn werk in de tempel niet kan uitvoeren. Het lijkt meer voor de hand te liggen dat hij zelf ook bang is voor de struikrovers. Uiteindelijk gaat het ook niet om de reden waarom hij niet helpt. Het gaat erom dát hij, als priester van de barmhartige God, niet helpt.

De tweede man die verschijnt is een leviet. Een leviet diende ook in de tempel, maar dan als hulp van de priester. Ook van deze man mag men verwachten dat hij een helpende hand zal bieden, maar de leviet gaat eveneens met een grote boog om de gewonde heen.

Ten slotte verschijnt er een Samaritaan. De Samaritanen leven sinds de tijd van Ezra (Ezra 4) in grote onmin met de Joden. Van deze Samaritaan heeft de gewonde alleen maar een trap na te verwachten. Maar nee, juist de Samaritaan schiet te hulp, hij verbindt de verzorgt het slachtoffer en zorgt voor een goed onderkomen. Kosten noch moeiten worden gespaard.

Vers 36-37 Jezus beëindigt de gelijkenis met een vraag waarin Hij de vraag van de wetgeleerde omdraait. Het gaat niet om de vraag 'wie is mijn naaste', maar om de vraag 'hoe word ik een naaste'? De overvallen man had drie naasten kunnen hebben, maar twee van de drie bleken geen naaste te willen zijn. De wetgeleerde wilde met zijn vraag (vers 29) te weten komen wat het minimale aantal mensen is voor wie hij een naaste moet zijn. Jezus laat zien dat hij het voor het maximale aantal mensen een naaste moet zijn. De wetgeleerde wordt als het ware voor de vraag gesteld: wilt u zelfs voor Samaritanen, de mensen die u het meest verafschuwt, een naaste zijn?

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Als jongeren het wat ingewikkeld vinden direct op zo'n vraag te reageren, kun je hen ook vooraf de vraag meegeven (evt. op papier) zodat ze wat nadenktijd hebben. Zorg er dan wel voor dat ze het niet met elkaar kunnen bespreken.

1.
 - a. Hij geeft de samenvatting van de wet: God liefhebben boven alles en je naaste liefhebben als jezelf.
 - b. –

- c. De Heere Jezus zegt: u hebt juist geantwoord.
- 2.
- Hij stelt een vervolgvraag: wie is dan mijn naaste? Omdat hij eigenlijk nog steeds geen antwoord van Jezus heeft gehoord, vraagt hij door. In vers 25 lees je dat hij Jezus wil verzoeken en in vers 29 staat dat hij zichzelf wil rechtvaardigen.
 - Persoonlijk.*
 - Van Hem geldt volmaakt dat die wet in Zijn hart geschreven is. Hij leeft er uit. Dat Woord van Zijn Vader is Zijn eten en drinken. Hij is gekomen om de wet te doen, te vervullen, te volbrengen.
3. De Heere Jezus stuurt de wetgeleerde eigenlijk weg met de opdracht 'Doe dit'. De twee bijbelgedeeltes laten zien dat we niet alleen naar het Woord moeten luisteren, maar het vooral ook moeten doen, in de praktijk moeten brengen.
4. –
5. –
- 6.
- Barmhartigheid betekent dat de Heere Zich ontfermt over zondaars. Het Evangelie roept ons op om barmhartig te zijn, zoals ook God barmhartig is.
 - Om barmhartig te zijn, om dat wat de Heere Jezus doet en leert in de praktijk te brengen.
 - Persoonlijk.*
7. -
- 8.
- Priester en Leviet: netjes naar de kerk gaan, doen alsof je christen bent, maar je ondertussen niet bekommeren om je naaste in nood.
Samaritaan: echt bewogen zijn met je medemens, helpen en geld geven waar je kunt, niet wegstijven maar betrokken zijn en meeleven.
Gewonde man: als jij degene bent die hulp en een ander nodig heeft, op welke manier dan ook.
 - Persoonlijk.*
 - Persoonlijk.*

Slotopdracht

-